

برنامه عملیاتی حمایت از بورس در گزارش «اقتصادسرآمد»

دولت و مجلس دست به کار بورس می شوند

کند و کاو «اقتصادسرآمد» در بازار سکه و طلا

بازی با روان مردم یا جو روانی؟!

۵

روزنامه صبح ایران

eghtesadsaramad

@Eghtesadsaramad

www.Eghtesadsaramad.ir

دوشنبه ۲۴ شهریور ۱۳۹۹ - شماره ۸۷۷ - سال پنجم - ۸ صفحه - ۲۰۰۰ تومان - ۲۵ محرم ۱۴۴۲ - ۱۴ سپتامبر ۲۰۲۰

وام ودیعه مسکن دولت باز هم در شهرهای کوچک توان اجاره خانه را به مستاجران نمی دهد

وام بلا استفاده!

گروه راه و مسکن-بازار اجاره مسکن در ماه‌های اردیبهشت و خرداد امسال با رشد سنگین همراه بود که در نتیجه آن ستاد ملی مبارزه با کرونا تصویب کرد تا برای اجاره بها در کشور صرفاً برای اجاره نامه‌های تمدیدی، سقف قیمتی تعیین شود؛ بر اساس این مصوبه، در تهران موجران مکلف شدند اولا اجاره نامه‌های موجود را با مستأجران برای یک سال دیگر تمدید کنند و ثانیا می‌بایست در صورت تمدید، حداکثر ۲۵ درصد به رقم سال گذشته اضافه کنند.

۴

برای تعیین تکلیف وضعیت استخدامی

تجمع معلمان نهضت

سواد آموزی و پیش

دبستانی مقابل مجلس

۳

گزارش «اقتصادسرآمد»

از گام‌های ۶ گانه برجامی ایران که تاکنون اجرا شده است

پایان تحریم تسلیحاتی

یا غروب آفتاب

بر جام در تهران؟

۲

جابر ای امریکا تنگ می شود؟

نظامی خود با آمریکا، تمایلی به رقابت تسلیحاتی با آمریکا ندارند. لذا بیشترین تلاش آنان مبتنی بر گستره رقابت‌های تسلیحاتی جنگ‌افزارهایی است که قابلیت نظامی و تدافعی دارند و همین سبب شده تا در حوزه‌های موشکی و تسلیحاتی سرمایه‌گذاری کنند که نسبت به آمریکا برتری داشته باشند.

حضور نظامی روسیه در سوریه سبب شد که تسلیحات و سیستم‌های نظامی به‌صورت میدانی آزمایش، و تبلیغات ویژه‌ای برای تجهیزات روسی فراهم شود. و کشورهای خاورمیانه از جمله ترکیه به خرید سلاح‌های روسی رغبت نشان دهند.

همچنین روسیه در یک سیاست خرنده توانست پرونده بحران سوریه را در قالب ابتکار آستانه با ایران و ترکیه، از مرحله نظامی به گام‌های سیاسی نزدیک کند، و خلاء کشورهای آمریکا و اروپا را با پیوندهای سیاسی و نظامی با چین و ایران در منطقه غرب آسیا به نفع خود تمام کند. چون اهداف روسیه به دلیل ثبات و محدودیت، و دامن زدن به حقوق بشر و یا دموکراسی بیشتر مورد استقبال کشورهای خاورمیانه است.

روسیه با فعال کردن سامانه‌های زیر آبی «قواعد بازی» در خاورمیانه را به هم زده است چون زیر دریایی‌های روسی مستقر در سوریه قادر هستند در مدیترانه موشک کروز را به اهدافی دور شلیک کنند، و زیرساخت‌های زیر دریا را تهدید کنند.

لذا راهبرد امنیت ملی آمریکا، به روسیه با نگاه کشوری که می‌تواند قدرت، نفوذ و منافع آمریکا را به چالش بکشد و امنیت و رفاه آمریکا را به خطر اندازد می‌نگرد. و اسرائیل چون قابلیت نظامی کافی برای مبارزه با روسیه ندارد، سعی کرده است ارتباط دوستانه‌ای را در پیش گیرد. آمریکا سعی کرده بیشترین سرمایه‌گذاری را در بخش ساخت جنگ‌افزارها به کار گیرد که شاید در آینده، ارزشی بیش از صادرات نفت و گاز کشورهای خاورمیانه پیدا کند. اما این وابستگی به نظام اقتصادی حاصل از فروش تجهیزات نظامی و جنگ‌افزارها، با وجود رقبای منطقه‌ای همچون روسیه و انگلیس، می‌تواند اقتصاد آمریکا را دچار چالش جدی کند، مانند اس ۴۰۰ روسی که جنگنده‌های اف ۱۵ و اف ۱۶ را غیرقابل استفاده کرده است. اما تنها جنگنده‌های اف ۳۵ در مقابل سامانه موشکی روسی قابل استفاده است که آمریکا به دلیل حفاظت از اسرائیل در فروش آن دچار محدودیت امنیتی است. لذا در خاورمیانه و شمال آفریقا، برای خرید اس ۴۰۰ روسیه رقابت جدی وجود دارد.

*پژوهشگر امور بین الملل و مدرس دانشگاه

فاطمه خادم شیرازی

با توجه به موقعیت خاورمیانه، ساختار منطقه بر اساس توازن قوا شکل گرفته است، و دولت‌ها برای امنیت تجاری خود در دایره بازی تسلیحاتی کشورهای قدرتمندی چون آمریکا، روسیه و چین قرار گرفته‌اند. فروش تسلیحات یکی از مؤلفه‌های اصلی کشورهای قدرتمند در خاورمیانه به حساب می‌آید، چون خاورمیانه عمده‌ترین منطقه نفت خیز جهان با ۶۶ درصد از ذخایر جهانی، و عمده‌ترین منابع گازی جهان پس از روسیه در این منطقه است. همچنین خاورمیانه محل تلاقی سه قاره بزرگ آسیا، اروپا و آفریقا و مشتمل بر قلمروها و آبراه‌هایی است که در زمره پراهمیت‌ترین مناطق ژئواستراتژیک جهان است. کارشناسان معتقدند خاورمیانه در پنج سال آینده، به بزرگ‌ترین بازار بزرگ خرید تسلیحات جهان به ارزش ۱۰۰ میلیارد دلار تبدیل خواهد شد.

روسیه دومین صادرکننده سلاح در سطح جهانی پس از آمریکا، و بیش از ۵۰ درصد از فروش تسلیحات به خاورمیانه را به خود اختصاص داده است. روسیه از سال ۲۰۱۵ هم‌زمان با جنگ سوریه و داعش سعی کرده حضور خود را در خاورمیانه پررنگ‌تر کند. همچنین در نظر دارد بازارهای نظامی کشورهای منطقه خلیج فارس را پوشش دهد. علت گرایش روسیه به خاورمیانه، اشتراک بیش از ۶۱ درصد ذخایر تأیید شده نفت و گاز در بین روسیه و خاورمیانه است که با اتحاد می‌تواند سرنوشت بازار انرژی دنیا را تغییر دهد. روسیه با مسافت طولانی و دور از مرزهای کشورهای خاورمیانه، نه توان اعمال نفوذ و نه تمایلی به داشتن پایگاه در خاورمیانه دارد، و اهداف خاورمیانه‌ای روسیه در درجه دوم اهمیت قرار دارد. روسیه تلاش می‌کند به عنوان تأمین‌کننده اصلی تسلیحات در منطقه خاورمیانه حضور داشته باشد، و در بخش انرژی هم کشورش را تقویت کند.

روسیه برای جایگزینی دو کشور چین و هندوستان که بزرگ‌ترین واردکنندگان محصولات روسی بودند، و در حال حاضر چین به خودکفایی رسیده و هند تمایل به خرید تسلیحات آمریکا دارد به دنبال هم ساخت سلاح‌های جدید، و هم بازارهای جدید خصوصاً در خاورمیانه است. در همین راستا در زمینه انرژی با کشورهایی همچون ایران، عربستان سعودی، سوریه، اردن، امارات متحده عربی و اسرائیل قراردادهایی منعقد کرده و با فروش سلاح‌های موشکی اس-۴۰۰ و اس-۳۰۰ به کشورهای منطقه خاورمیانه می‌خواهد توازن قدرت ایجاد کند. و از این طریق علاوه بر ارزآوری برای کشورش، به اهداف سیاسی نیز دسترسی پیدا کند.

سیاست خارجی روسیه بر مبنای امنیت و حفظ تمامیت ارضی، نه بر پایه رقابت با آمریکا یا منافع اقتصادی، کشورش تنظیم شده است. زیرا اقتصاد روسیه به دلیل وابستگی و اتصال به سیستم‌های تسلیحاتی و نیچی از تجهیزات حفاری نفت و گاز به چین، و همچنین به دلیل ترکیب متنوع قومی، نژادی و مذهبی در این کشور، برای برقراری با تمامی کشورهای خاورمیانه‌ای، از روابط متوازن استفاده می‌کند. روس‌ها به دلیل عدم تطابق شرایط یکسان بودجه

در منطقه کمی صبر کنند. کاملاً مشخص است که این دستور کار از کجانشات می‌گیرد و این نشأت گرفته از اسرائیل و کشورهای عرب خلیج فارس است که هیچ نفع یا کاری در قبرس ندارند.

اسرائیل هیچ‌گونه تخطی‌ای به هدف محوری‌اش برای ایجاد مرزهایش در مناطقی که به‌طور غیرقانونی اشغال کرده، تحمل نمی‌کند. نهاد اطلاعات نظامی ارتش اسرائیل در برآورد خود برای ۲۰۲۰، ترکیه را در فهرست سازمان‌ها و کشورهای تهدیدکننده امنیت ملی اسرائیل قرار داده است.

این برآوردها با این حال بروز تقابل نظامی بین دو طرف را منتفی دانسته است. ماکرون باید از تجربیات جمعی تونی بلر، جورج بوش، دیوید کامرون و نیکولا سارکوزی درس بگیرد و از ماجراجویی خارجی خودداری کند.

حکومت‌های تمامیت‌خواه و قاتل امارات متحده عربی و عربستان سعودی یک چنین تردیدهایی ندارند. آنها نگران نفوذ ترکیه بر مردمان‌شان به عنوان یک رهبر با مذهب مسلمان سنی هستند. جنگ بر سر رهبری جهان عرب سببی است. ادعای عربستان سعودی در این زمینه در حال حاضر به حدی فروکش کرده که جایگاهش فرقی با زمانی که نهایتاً عادی سازی روابط با اسرائیل را برقرار کند، نخواهد داشت. فرانسه نیز فاقد جرأت یا بنیه لازم برای راه‌انداختن جنگی دیگر در خاورمیانه بوده و در داخل این کشور چهره جوان سیاست فرانسه تبدیل به نامرغوب‌ترین رئیس‌جمهور این کشور شده است.

سخنرانی در اجلاس اتحادیه عرب گفت: مداخله ترکیه در امور داخلی عربی نمونه روشن یک مداخله منفی در منطقه است.

این بیانیه وزیر کشوری است که یک رئیس‌جمهوری مصر را سرنگون کرده و هواپیماهایش طرابلس لیبی را در تلاش برای کنار زدن یک دولت دیگر به رسمیت شناخته شده در سطح بین‌المللی، بمباران می‌کند. قرقاش، ترکیه را متهم به تهدید امنیت و ایمنی رفت و آمد دریایی در آب‌های مدیترانه و نقض آشکار قوانین و منشورهای بین‌المللی و حاکمیت کشورها کرد. چرا ترکیه حالا این‌طور مورد تقابل قرار گرفته است؟ اردوگان در ذهن تمامی ملاحظیات داخلی از بابت نقش‌اش به عنوان رئیس‌جمهور، ترکیه را کشور مستقلی کرده که نیروهای مسلح‌اش قادر به رویارویی با نیروهای روس در سوریه و لیبی هستند، در حالی که جایگاه آن را در پای میز مذاکره با ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه حفظ می‌کند.

اقتصاد ترکیه در اندازه اقتصاد عربستان است و ارتش این کشور نیز در حد خوداتکایی است. ترکیه هم‌چنین ساخت پهپادهای فوق پیشرفته را هم زمان با امتناع آمریکا و اسرائیل از دادن آنها به آنکارا آغاز کرده است. با کشف گاز در دریای سیاه شرکت‌های ترکیه‌ای تکنولوژی توسعه حوزه‌های گازی و پاسخگویی به بازار داخلی را داشتند؛ بر خلاف مصر که به انگلیس، ایتالیا و آمریکا در این زمینه متکی بود. تحولات ترکیه باید سیاستمداران غربی را وادار کند که قبل از ساختن یک دشمن دیگر و ایجاد جنگ دیگر

"هدف اصلی ائتلاف امارات و اسرائیل، ایران نیست بلکه ترکیه‌ای است که نفوذ منطقه‌ای آن حاکمان (عرب) حوزه خلیج فارس را تهدید می‌کند."

به گزارش اقتصادسرآمد، دیوید هرست در مطلبی در میدل ایست آی نوشته است: ماه‌ها قبل از اعلام این‌که امارات متحده عربی قرار است اسرائیل را به رسمیت بشناسد و از این موضع که عادی سازی مشروط به تشکیل کشور فلسطین باشد (طرح صلح عربی) دست بر دارد، تحلیلگران نسبت به معاهده به اصطلاح "معامله قرن" دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا سر درگم بودند.

آنها از خود می‌پرسیدند چرا رئیس‌جمهور آمریکا این همه انرژی در معامله‌ای طرح می‌کند که رهبران فلسطینی آن را بایکوت می‌کنند، کشورهای عربی آن را رد می‌کنند و هرگز کارایی نخواهد داشت؟ اعلام عادی سازی ابوطبلی هم به سوال آنها پاسخ نداد.

دونالد ترامپ و دامادش جارد کوشنر شدیداً تلاش کردند تا دیگر کشورهای منطقه را وادار به عادی سازی روابط با اسرائیل کنند. تاکنون تنها بحرین گفته که از این رویه پیروی می‌کند و کشورهای بزرگ یا پرجمعیت منطقه از این رویه سرباز زده‌اند و عربستان سعودی، سودان، عمان یا کویت نیز زیر بار نرفته‌اند.

اگر فلسطینی‌ها هدف در نظر گرفته شده برای معامله نبودند، پس چه کسی بوده است؟ هدف کوشنر تشکیل یک "اسرائیل بزرگ" به عنوان حقیقت دائم در منطقه و یک هدف مذهبی ملی یهودی بوده است. اما ائتلاف اسرائیل – امارات متحده عربی قرار است از خودش در برابر چه کسی دفاع کند؟ اسرائیل مدتی است که به دیپلمات‌های عربی می‌گوید دیگر ایران را یک تهدید نظامی قلمداد نمی‌کند. اخیراً یوسوی کوهن، رئیس موساد به مقام‌های عربی گفته: ایران "قابل مهار" است.

اگر ایران هدف این ائتلاف نوپا نیست، پس چه کسی است؟

جواب این سوال اخیراً طی مجموعه بیانیه‌های هماهنگ رهبران عربی که در اجلاس اتحادیه عرب ملاقات داشتند مطرح شد. دشمن واقعی مشخص شد که یک عضو ناتو و کشوری است که چندین دهه حافظ بمب‌های هسته‌ای هواورد آمریکا است. مهاجم خارجی جدیدی که جهان عرب را تهدید می‌کند نه ایران است نه روسیه؛ بلکه ترکیه است. کل کشورهای حوزه شرق مدیترانه از لبنان گرفته تا مصر در برابر همسایه شمالی خود که ظاهراً بازیابی حکومت عثمانی می‌کند، معترض شده‌اند.

انور قرقاش، وزیر مشاور در امور خارجه امارات در